

Vårdföretagarna**Sveriges
Kommuner
och Regioner***Till**Finansminister Elisabeth Svantesson**Arbetsmarknadsminister Johan Britz**Socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall*

Skrivelse om behov av uppräknig av ersättning för personlig assistans

SKR, Vårdföretagarna och Fremia har under en längre tid påpekat de svåra förutsättningarna att driva personlig assistans då de ekonomiska förutsättningarna urholkas år efter år. Regeringen har också uppmärksammat problematiken och i samband med vårandringsbudgeten 2025 beskrevs att en snabbutredning för indexeringen av schablonbeloppet skulle genomföras. Någon snabbutredning har dock ännu inte initierats och i budgeten för 2026 framgår att den utlovade indexeringen av schablonbeloppet uteblir även år 2026. Istället justeras assistansersättningens schablonbelopp med 1,5 procent (till 347 kronor och 70 öre per utförd assistanstimme). Det kan jämföras med lönekostnadsökningarna på den svenska arbetsmarknaden, som enligt märket uppgår till 3,4 procent 2025 och 3 procent 2026. Av de totala kostnaderna för den personliga assistansen utgör personalkostnader drygt 90 procent.

Detta är inte första året en för låg uppräknig sker. Schablonbeloppets reala värde har urholkats under mer än ett decennium och för nästa år saknas nästan 40 kronor per timme jämfört med om uppräknigen hade följt löneökningstakten på arbetsmarknaden. Personlig assistans bedrivs i dag av kommuner och privata anordnare (företag samt kooperativ). Assistansersättningen är den enda intäkten för kooperativ och företag som bedriver personlig assistans. Ersättningen utgår per utförd assistanstimme och det finns alltså inga möjligheter att öka sina intäkter genom ökad försäljning eller dylikt.

Den fria lönebildningen är central på svensk arbetsmarknad och medarbetare inom personlig assistans ska förstås ha möjlighet till samma löneutveckling som medarbetare inom andra verksamhetsområden. När finansieringen av varje arbetad timme bestäms av ett statligt budgetbeslut skapas förstås en mycket speciell och oförutsägbar situation. En situation som blir ohållbar när uppräknigen inte följer med löneökningstakten.

För samtliga utövare får den statliga underfinansieringen stora konsekvenser. De kommunala utövarnas kostnader ligger i dag över den statliga ersättningsnivån, som

tvingas bekosta personliga assistansen med andra kommunala budgetposter. Den fortsatta urholkningen kommer leda till att många seriösa privata utförare inte längre kan fortsätta bedriva sin verksamhet, vilket i sin tur kommer belasta kommunernas budget än mer och riskera att försämma servicen till personer i behov av personlig assistans. Efter regeringens budgetbesked i höstas syns redan konsekvenser i form av att privata aktörer undersöker möjligheterna att kunna verka utan kollektivavtal. Detta som en desperat åtgärd för att rädda sin verksamhet. Det är en mycket oroväckande utveckling. där seriösa assistansanordnare helt trängs undan till förmån för oseriösa aktörer vars bevekelsegrunder för att verka inte är att leverera assistans med god kvalitet.

Vi ber därför regeringen att skyndsamt:

- Justera uppräknningen av schablonersättningen för 2026 så det motsvarar löneökningstakten.
- Införa en indexering av schablonersättningen så att den över tid följer lönekostnadsökningarna.

Vi vill med detta allvarliga budskap be regeringen att, i en exceptionell situation, göra nödvändiga justeringar för att rädda den personliga assistansen. Att möjliggöra för kommuner och privata aktörer att fortsatt kunna bedriva en seriös och bra verksamhet för alla invånare i behov av personlig assistans.

Vi önskar träffa er i närtid för att tillsammans diskutera hur vi kan hantera den här akuta situationen.

Petter Skogar, vd Fremia

Gunnar Caperius, förbundsdirektör Vårdföretagarna

Anders Henriksson, ordförande Sveriges Kommuner och Regioner